Hälso- och sjukvårdsregionrådet
Anna Starbrink (L)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2022-0306

2021-05-10

Svar på interpellation 2022:20 av Talla Alkurdi (S) om sjukvårdens kapacitet

Talla Alkurdi (S) har ställt följande frågor.

1. Anser du att det finns tillräckligt med intensivvårdsplatser i Region Stockholm idag?
2. Hur ser arbetet ut med att säkerställa möjligheten att använda personal från hela den offentligfinansierade vården i händelse av kris?
3. Anser regionrådet att ytterligare skärpningar av ägarprövningar i vårdavtal med Region Stockholm behövs?
4. Pågår ett arbete med att säkerställa en utökad laboratorieverksamhet i regionens egen regi?

Som svar vill jag anföra följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden beställer vård genom flersårsavtal med respektive akutsjukhus i regionen. Varje akutsjukhus ansvarar för att tillse att det finns tillgång till de resurser (t. ex intensivvårds-, intermediärvårds- respektive slutenvårdsplatser) som krävs för att tillhandahålla hög kvalitet och tillgänglighet i utförandet av den beställda vården. I avtalen regleras därmed inte vilket antal vårdplatser respektive sjukhus ska erbjuda.

Under pandemin prioriterades och omdisponerades resurserna till att på kort tid gå från drygt 90 till över 300 intensivvårdsplatser (IVA). I Region Stockholm har vi en avancerad nivå på vår intensivvård och i normalläget har vi också intermediära vårdplatser (IMA) både på våra sjukhus och hos fristående vårdgivare. Den största utmaningen i att öka antalet fasta IVA-platser bedöms vara tillgänglighet till adekvat personal för att bemanna dessa.

Gällande antalet vårdplatser visar SKRs sammanställning att Region Stockholm går mot strömmen och utökat vårdplatserna. Av de tre regionerna som ökat antal vårdplatser har den största ökningen skett i Region Stockholm, främst på Karolinska Universitetssjukhuset. Sedan 2019 har 150 vårdplatser tillkommit. Antalet patienter som vårdas i avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) som ett alternativ till slutenvård har också ökat med 440 sedan 2019. Samarbetet med länets kommuner har förbättrats kraftigt under pandemin och färre vårdplatser än 2019 upptas av utskrivningsklara patienter. Region Stockholm lider i nuläget inte brist på fysiska vårdplatser totalt men har fortsatt behov av utbildade medarbetare som kan bemanna vårdplatserna. Givet den samlade bilden av förändringar sedan 2019 och den pandemiska situationen bedömer regionen att ytterligare ca 100 disponibla vårdplatser för akutsjukvården skulle gynna

patientflöden och arbetsmiljö i akutverksamheterna. Min bedömning är dock att ytterligare vårdplatser behövs för att uppnå en ännu bättre beläggningsgrad.

Vad gäller omflyttning av personal är den arbetsrättsliga utgångspunkten att arbetstagare enbart har arbetsskyldighet hos den arbetsgivare man är anställd hos. Det innebär att om arbetsskyldighet för en medarbetare hos en privat vårdgivare också ska föreligga hos någon av Region Stockholms verksamheter i händelse av kris måste det regleras i varje enskilt anställningsavtal. Under pandemin lånades viss personal in från privata utförare för att arbeta på Region Stockholms akutsjukhus. Detta skedde på frivillig basis med utgångspunkt i ovanstående men också utifrån hur kraven är ställda i avtalen mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och privata utförare. Erfarenheter av att flytta personal under pandemin, såväl inom som mellan verksamheter, visar att det är enklare och ger ett bättre resultat, att flytta medarbetare frivilligt snarare än att beordra flytt eller byte av arbetsuppgifter. Enligt regionledningskontoret finns behov av att på statlig nivå göra en översyn om möjligheten att ge hälso- och sjukvårdshuvudmännen i uppdrag att kunna arbetsleda personal hos privata utförare som arbetar på uppdrag av regionen.

I merparten av avtalen som förvaltningen tecknar enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling, (LOU) och enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV), finns en klausul om ändrade ägarförhållanden där det framgår att väsentliga ägarförändringar utan dröjsmål skriftligen ska meddelas beställaren, det vill säga Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Ägarförändringar är en uppgörelse mellan parterna (köpare och säljare), det är en affärshändelse som varken nämnden eller förvaltningen har rätt att eller möjlighet att påverka. Vid varje anmälan om ägarförändring gör förvaltningen en granskning av den nya ägaren. Granskningen omfattar kontroll av ekonomisk stabilitet genom företagsupplysning, inhämtande av årsredovisning samt vid behov även ekonomiska garantier, och även kontroll av den nya ägarens inbetalning av skatter och avgifter. Hänsyn tas också till förvaltningens eventuella tidigare erfarenheter av den nya ägaren och vid behov kan förvaltningen ställa kompletterande frågor vid en intervju. Om ägarförändringen medför nya styrelsemedlemmar begär förvaltningen att vårdgivaren ska inkomma med utdrag från belastningsregistret för dessa personer. Därefter gör förvaltningen en samlad bedömning och fattar beslut om avtalet ska fortsätta gälla eller sägas upp.

Vad gäller laboratorieverksamhet har Region Stockholm tecknat flera olika avtal för att tillgodose behoven av diagnostiska tjänster inom klinisk laboratoriemedicin utanför akutsjukhusen. Genom upphandling inom klinisk laboratoriemedicin är avtal tecknat med Unilabs AB för tre geografiska områden – västra länet, innerstaden samt sydvästra länet. Direktavtal är tecknat med Karolinska Universitetslaboratoriet (KUL) för två geografiska områden – norra länet och sydöstra länet. Det ska finnas minst tio närlaboratorier i varje geografiskt område. Närlaboratorierna ska ha öppet minst 35 timmar per vecka, vardagar, fördelade måndag till fredag, året om. Sedan juni 2020 har KUL ett samordningsansvar gällande provtagning för covid-19 med tillhörande analyser.

Förvaltningen har sedan dess deltagit i styrgruppens veckomöten och fortsätter tillsammans med KUL följa utvecklingen av det fortsatta arbetet.

I nuläget är bedömningen att det inte finns behov att utöka laboratoriemedicins kapacitet ytterligare och erfarenheter från pandemins behov av snabb utökning av analystjänst kan tillvaratas.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 10 maj 2022

Anna Starbrink